

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobkyně: **I. D.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 8. 2008, č. j. 60 Az 66/2007 – 19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 8. 2008, č. j. 60 Az 66/2007 - 19, nebyl žalobkyni (dále jen „stěžovatelka“) ustanoven zástupce z řad advokátů v řízení o žalobě, kterou podala proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 29. 6. 2007, č. j. OAM-1-489/VL-20-19-2007, o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud při svém rozhodování vycházel z toho, že stěžovatelka, ačkoliv osobně převzala výzvu k prokázání svých osobních, výdělkových a majetkových poměrů do 7 (správně 10) dnů od doručení, které jsou rozhodnými pro posouzení její žádosti o ustanovení zástupce z řad advokátů, na tuto výzvu vůbec nereagovala a soudu nepředložila vyplněný tiskopis Potvrzení o osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na základě toho krajský soud dovodil, že nemá k dispozici dostatečné podklady k posouzení toho, zda jsou u stěžovatelky splněny zákonné podmínky pro ustanovení zástupce pro řízení o žalobě.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala stěžovatelka v zákonné lhůtě kasační stížnost, ve které namítala, že špatně rozumí českému jazyku, kterým ani aktivně

nehovoří. Tiskopis jí však byl doručen krajským soudem pouze v českém jazyce, ač v jejím případě byla nutná přítomnost tlumočníka od samého počátku řízení. Z těchto důvodů má za to, že postupem krajského soudu byl porušen čl. 37 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, podle něhož každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka. Toto pochybení se pak promítlo v tom, že bylo porušeno i její právo na právní pomoc v řízení před soudy a jinými státními orgány veřejné správy, a to již od počátku řízení (čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Z těchto důvodů se domnívá, že by jí měl krajský soud znovu zaslat překlad uvedeného tiskopisu do ukrajinského jazyka, aby se k němu mohla vyjádřit a přiložit své důkazy. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Současně žádá, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadené usnesení v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

Podle ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků.

Z ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. vyplývá, že první podmínkou pro ustanovení zástupce účastníka v řízení před soudem je předpoklad osvobození tohoto účastníka řízení od soudních poplatků. Druhou podmínkou je pak potřeba ustanovení zástupce k ochraně práv účastníka řízení. Z dikce citovaného ustanovení je tedy zřejmé, že obě tyto zákonné podmínky musí být splněny současně. Chybí-li proto jedna z nich, nemůže být účastníkovi řízení zástupce ustanoven.

Pokud jde o první podmínku, krajský soud vyzval přípisem v ukrajinském jazyce stěžovatelku, aby do 10 dnů ode dne jejího doručení vyplnila a zaslala zpět tomuto soudu přiložený tiskopis o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, jako podklad pro rozhodnutí o ustanovení zástupce z řad advokátů. Stěžovatelka sice převzala tento přípis a tiskopis dne 10. 7. 2008, ale na výzvu nereagovala. Neprokázala tak své majetkové poměry rozhodné pro posouzení jedné ze zákonných podmínek pro postup podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s., kterým byl předpoklad osvobození tohoto účastníka řízení od soudních poplatků. Krajský soud proto zcela důvodně její návrh na ustanovení zástupce zamítl, aniž se musel zabývat druhou zákonnou podmínkou.

Pokud stěžovatelka v kasační stížnosti namítala pouze, že špatně rozumí českému jazyku, a krajský soud jí přesto doručil tiskopis pouze v českém jazyce, ač v jejím případě byla nutná přítomnost tlumočníka od samého počátku řízení, Nejvyšší správní soud neshledal tuto stížní námitkou opodstatněnou, neboť působí zcela účelově.

V soudním spise je (čl. 16 p. v.) pokyn soudce ze dne 20. 5. 2008, aby stěžovatelce byl zaslán tiskopis vzor 060 o. s. ř. v ukrajinském jazyce a otisk razítka kanceláře ze dne 26. 5. 2006 osvědčující splnění tohoto pokynu a vypravení této zásilky i s přípisem v ukrajinském jazyce z téhož dne (čl. 17), jímž je stěžovatelka žádána, aby do 10 dnů ode dne doručení vyplnila a zaslala zpět krajskému soudu přiložený formulář o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a dále doručenka typu VIII, z níž je patrné, že obsahem doručované obálky byl vzor 060 o. s. ř. v překladu a přípis z čl. 17 a tuto zásilku stěžovatelka převzala dne 10. 7. 2008. Tyto údaje prokazují, že stěžovatelka jak tiskopis v ukrajinském jazyce, tak přípis ze dne 26. 5. 2008 v ukrajinském jazyce obdržela. Proto je její tvrzení o zaslaném vzoru 060 o. s. ř. v českém jazyce nepravdivé. Ostatně, pokud by stěžovatelce byl zaslán tiskopis v českém jazyce a stěžovatelka by pro jazykovou bariéru jeho obsahu nerozuměla, nic jí nebránilo v tom, aby se obrátila na krajský soud a žádala přiměřenou nápravu, zejména, když přípis s výzvou jí byl mimo jakoukoliv pochybnost doručen v ukrajinském jazyce. Takový postup však ze soudního spisu není patrný.

Nejvyšší správní soud proto z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§110 odst. 1 s. ř. s.). O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s.

O stěžovatelkou podaném návrhu, aby kasační stížnosti byl přiznán odkladný účinek podle ust. § 107 s. ř. s., Nejvyšší správní soud nerozhodl, protože podání kasační stížnosti má podle § 32 odst. 5 zákona o azylu odkladný účinek.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ministerstvu vnitra žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2008

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu

